# A katolikusok imádják Máriát?

Írta: Az Úr 2013. évében Farkas László atya (a dőlt betűvel jelzett részek kivételével, melyek szemelvények és idézetek a jelölt forrásokból)

Gyakran kell szembenéznünk azzal katolikusként, hogy nekünk szegeznek provokáló kérdéseket, például, hogy a katolikusok miért imádják Máriát? Nos, mostani előadásunkban hitünknek az egyik – mellesleg nem véletlenül – legtöbbet támadott alakjával, a Boldogságos Szűz Máriával kapcsolatos hitkérdésekből akarunk néhányat tisztázni. Előadásunk első részében kedvcsinálóként igénybe vesszük ehhez a magyarul 2013 augusztusában megjelent Ifjúsági Katekizmust is, a YouCat-et. Ezután október hónap és a magyar nép nagy imádságáról, a rózsafüzérről olvashatunk, végül a harmadik részben arról, hogy miért lettek az egyházmegyei ifjúsági régióink nevükben is máriás közösségek. Van-e ennek valami jelentősége számunkra?

#### 1. RÉSZ: GYAKORTA TÁMADOTT KÉRDÉSEK MÁRIÁRÓL

Vajon miért támadja az Ördög ennyire Szűz Mária személyét? Nagyon jól tudja, hogy Szűz Mária misztériumának kikezdésével egész hitünk alapjait rengeti meg. Valójában ugyanis az Egyház tanításai Szűz Máriaról Krisztus személyi titkát feltáró kijelentések. Mindezidáig 3 olyan parancsolt ünnepünk volt, amelynek elmulasztása súlyos bűn terhe mellett kötelező és nem vasárnapra esik, s mind a három Mária-ünnep is. Az ádventben kezdődő egyházi év szerint az első december 25. - Jézus születésének ünnepe, a második január 1. - Szűz Mária Katolikus Püspöki konferencia 2013-ban hozzátette a parancsolt ünnepek sorához november 1-et, Mindenszentek ünnepét.

Mindhárom Mária-ünnep igazából Jézus személyének titkát tárja fel: Karácsonykor azt szemléljük, hogy Aki Szűz Máriától született, Ő valóságos ember, kis csecsemő, majd karácsony nyolcadát záró újévkor azt ünnepeljük, hogy Aki Máriától született, Ő valóságos Isten, ezért Szűz Mária nem kevesebb, mint Istenszülő.

A szenvedélyes spanyol (baszk) Loyolai Szent Ignácról olvassuk, hogy az 1500-as évek eleji Spanyolországban nagyon elszaporodtak a muzulmán mórok. Ez a fiatal, büszke lovag, megtérése után annyira világosan felismerte a Szűzanya nagyságát, hogy maga írta le, hogy nem tűrt semmilyen sértést, ami Édesanyánkat, a Boldogságos Szűz Máriát közönséges asszonnyá próbálta volna minősíteni. Egy alkalommal, a friss megtérő oktalan lendületével le akart szúrni egy mórt, aki tiszteletlenséggel illette Szűz Máriát, s azon mesterkedett, hogyan kerülhetne lovával a "hitetlen" elé, hogy megtorolja azt. Később megértette, hogy Szűz Mária igaz fia csak akkor lehet, ha követi őt a szelídségében is, s ezért teljes lovagi felszerelését otthagyta Monserrat-ban Szűz Mária előtt, fegyvereivel együtt, hogy a Mennyek Királynéjának lovagja, Krisztus katonája lehessen. Vajon engem legalább kihoz a sodromból, ha mennyei Édesanyámat sértik és támadiák?

Nagyboldogasszony napján Krisztus rajtunk megmutatkozó erejét és bennünk kivirágzó titkát ünnepeljük, amikor az Egyház arra nevel, hogy a megváltás, Krisztus kereszthalála és feltámadása nem egy múltbeli, tőlünk távol álló, hanem ránk vonatkozó esemény. Ez egész létünket a velőkig átható esemény, melynek hatásai legelőször Jézus Édesanyjában mutatkoztak meg, akit az Ő Fia testestől-lelkestől felvett a mennyei dicsőségbe. S legvégül az Egyház a mi leghatalmasabb reménységünket ünnepli Mindenszentekkor, hogy a megváltás a legutolses ejtünkig hatóan elérhet beműnket, közönséges, bűnös embereket is: átformálva testünket-lelkünket a halandóból halhatalanná, bűnösből szentté, Krisztushoz hasonlóvá, ahogy az Efezusi levél mondja: "Gyújtson világosságot a lelketekben, hogy megértsétek, milyen reményre hívott meg titeket, milyen gazdag az a fenséges örőkség, amelyet ő a szenteknek szán, és milyen mérhetetlenül nagy az ő hatalma mirajtunk, hívőkön. Nagyszerű erejét Krisztusban mutatta meg, amikor a halálból feltámasztotta őt." (Ef 1,18-20)

Aki tehát Szűz Máriát támadja, az Krisztusba vetett hitünket akarja elvenni és gyengíteni. A protestantizmus alatt, amikor kidobálták az idézőjeles reformátorok a templomokból a Szűz Mária-szobrokat, akkor egy katolikus pap azt mondta: "Vigyétek ki az Édesanyát! Ki fogja vinni magával az Ő Fiát is!" Nem szeretheti és tisztelheti Jézust az, aki nem tiszteli az Ő Édesanyját. Aki a Te Édesanyádnak nem adja meg a kellő tiszteletet, az téged sem tisztel igazán. Szerencsére mára egy valóban bibliás protestantizmusban egyre gyakrabban megfigyelhető Jézus Édesanyja iránti tisztelet, hiszen arról, hogy helyes-e minden teremtmény közül a legjobban tisztelni Máriát egy isteni kijelentés szerepel a Bibliában: "Üdvözlégy kegyelemmel teljes! Veled van az Úr! Áldottabb vagy minden asszonynál." (Lk 1,28) Maga az Isten adja meg az egész üdvösségtőrténet során eddigi legnagyobb tiszteletet Szűz Máriának, Gábriel arkangyalon keresztül tett kijelentésével. A hit elszegényedéséhez vezet Szűz Mária kiiktatása hitvilágunkból. Nélkule könnyen teremtűnk magunknak egy anyai gyengédségtől mentes, érzelmekben és szimbólumokban elszegényített, egyoldalúan férfias, racionális vallásosságot, melyből eltűnik a misztika. Van, akit a lecsupaszátott egyszerűség segít Isten felé, de vajon nem egy sajátos gazdagság elveszítését jelentette, amikor "reformátorok" úgy gondolták, hogy fehérre kell meszelni a templomokat, mert kizárólag az segít minket, hogy Istent imádjuk, s minden más csak elvinné a figyelműnket róla?

- Szabad-e Máriát imádni? (YouCat 149.)
- Nem. Imádni csak Istent szabad. De Máriát úgy tiszteljük, mint Urunk Anyját. [971]
- Imádáson Isten minden teremtmények fölött álló, abszolút fensőbbségének alázatos, feltétel nélküli elismerését értjük. Mária teremtmény, éppen úgy, mint mi. Ő hitünk szerint anyánk. A szülőt pedig tisztelni kell. A Biblia szerint ezt jól tesszük, mert Mária maga mondja: "Íme, mostantól fogya boldognak hirdet engem minden nemzedék." (Lk 1,48b)
- Ezért ismer az Egyház máriás búcsújáró helyeket, Mária-ünnepeket, énekeket és imádságokat, például a → RÓZSAFÜZÉRt, az evangélium rövid összefoglalását. → 353, 484
- Jn 2,3-5: "Amikor fogytán volt a bor, Jézus anyja így szólt hozzá: Nincs boruk! Jézus azt felelte neki: Mi közünk ehhez, asszony? Még nem jött el az én órám! Anyja ekkor azt mondta a szolgáknak: tegyetek meg mindent, amit mond!"
- A szentképeket és szobrokat imádni tilos, hiszen az egyenlő a <u>bálványimádás</u>sal. Pedig úgy tűnik, hogy a katolikusok ezt teszik. A tíz parancsban pedig le van írva, hogy "ne készíts magadnak szobrot, sem semmiféle képmást arról, ami fent van az égen vagy lent a földön vagy a vizekben a föld alatt!" (Kiv 20,4)

Igen ám, csak az említett Szentírás-ismerők felületesen ismerik a Bibliát, mert elfelejtik idézni a kiragadott szöveg előtti mondatot. Előtte ez a mondat szerepel: "Senki mást ne tekints Istennek, csak engem." Nos, kérdezem: melyik katolikus tekinti Szűz Máriát vagy a szenteket Istennek? Aki már látott Szűz Mária-ikont, mindegyiken megfigyelheti a kötelező ábrázolási szabályt, hogy az Édesanya mindig gyermekére mutat, Mária a "csak ember" az egészen Istenre, az Örökkévalóra, aki értünk emberré lett. (A második Isteni személy, a Fiú ugyanis, az egészen Isten, Szűz Mária által kezdte meg immáron egyúttal egészen emberi életét.) A bibliai szöveg helyes értelmezése szerint Istennek nem a képábrázolással van baja, hanem ha Istennek kijáró hódolattal vesszük azokat körül. Ráadásul a szöveg így folytatódik a héber szöveg szó szerinti fordítása szerint: "Ne borulj le nekik, és ne engedd, hogy a szolgálatukra kényszeríttess!" Ismeretes a képek hatalma a médiából. Nemde sokkal inkább kellene amiatt aggódnunk, ahogy az emberek egyes celebeket szinte rajongásig imádnak, vagy ahogy pénzsóvár, hatalmaskodó ikonok vagy szexuális képek hatalma alá kerülnek és rabjai lesznek különféle függéseknek? Ez a parancs a YouCat, vagyis az Ifjúsági Katekizmus szerint (ami most már magyarul is kapható, s kérlek, szerezzétek meg) "megtiltja, hogy más isteneket és bálványokat tiszteljünk, valamilyen földi bálványt imádjunk, vagy pedig teljesen elkötelezzük magunkat valamilyen földi jónak (pénznek, hatalomnak, sikernek, szépségnek stb.)"

Aki a szentképeket és a szobrokat imádja, az tényleg bálványimádó. Ebben egyetértünk. Abban viszont talán már nem, hogy mi, katolikusok ezt tennénk. Én még nem találkoztam olyan katolikus emberrel, aki Istenének tekintette volna a szentképeit vagy a templomi szobrait. Olyanokkal viszont már találkoztam, akik visszatetsző vagy babonás módon tisztelték azokat. Éppen úgy, mint ahogy némelyek mindig maguknál hordják kedvesük vagy Édesanyjuk képét az igazolványunkban, s valahányszor rátekintenek, egyfajta kapcsolat jön létre bennük, s ilyenkor megnyílnak azok felé az értékek felé, amelyet az a szeretett személy közvetít számukra. Olykor még meg is puszilják a képüket. Ezáltal közelebb érzik magukat hozzájuk, mint azokhoz, akik fizikailag épp mellettük állnak pl. a buszon. Némelyek azonban szinte babonás kényszerességgel hordozzák magukkal, mint egy kabalát, és ha éppen nincs náluk, akkor pánikba esve megsemmisülnek. A szentképek vagy szobrok olyan tisztelete, amikor valaki bizonyos szertartásos cselekvések pusztán külsőséges elvégzésének önmagától beálló hatást tulajdonít, az nem más, mint kényszerbetegség vagy a vallásosságnak a visszája, s ellentéte, vagyis egyfajta mágikus gondolkodás. Aki az Egyház szertartásainak, szentképeknek, szobroknak mágikus erőt tulajdonít, az vagy beteg vagy tudatlan vagy súlyos bűnt követ el. A mágia lényege: bizonyos szertartások



elvégzésével akaratom szolgálatába állítani és megkísérelni, uralni a természetfelettit. A vallás lényege: a vallási gyakorlatokkal Isten uralma alá helyezni az életem, az Ő erejéből élni és részesülni, a Szeretet országának szolgálatába állítva minden erőmet, imámat. Mondhatod erre: De hát nemde rajongva tiszteljük egy-egy szent ereklyéjét, s nemde várunk Tőlük akár még csodás gyógyulást is? Akkor ez most helytelen? Nem. Sőt, nagyon helyes lehet azok számára, akiket ez közelebb visz Istenhez. Hisz' ebben az esetben az értelmes hívő ember tudja, hogy a gyógyulást nem a szentkép vagy az ereklye hajtja végre, hanem az Isten, akinek az erejét hordozta az illető szent földi életében, és ez a szentlélekhordozó küldetése nem szűnt meg halála után sem. Mi, katolikusok hiszünk abban, hogy Isten nem csak közvetlenül adja nekünk kegyelmeit, hanem embertársainkon, sőt, a teremtett világ létezőin keresztül is. Pl. az orvosnak Ö adja a tudást, hogy tudjon gyógyítani, de Ö adja a szenteknek is a hatalmat a csodatevésre. Sőt, Neked is ad karizmákat, Szentlelkes adományokat, melyekkel Isten országa erőterét hozhatod el a körülötted élők számára, s melyekkel megváltoztathatod a környezeted, s hatást gyakorolhatsz másokra, különösen, ha kérik Tőled. Ha egy keresztény közösségben valakinek nagy gondja van, akkor mindjárt tudja, kit keressen meg, akiről azt véli, hogy nagy imádkozó, és erővel, hittel tud közbenjárni érte. Már földi életünkben megkérünk embereket, hogy imádkozzanak értünk, miért ne kérnénk meg azokat a barátainkat, akikről tudjuk, hogy szentül éltek, és már Istennél vannak. Akár elhunyt nagymamádat is megkérheted, hogy "Mama, ha már a mennyben vagy, most figyelj Rám és imádkozz értem, mert érettségizek." A Nagymamád küldetése sem ért véget a halálával, különösen feléd nem. Azok a szentek, akiknek az élete, személye megszólít minket, azokat nem véletlenül találtuk, hanem testvérekként kaptuk a Mennyei Atyától földi vándorlásunkra. Nekik küldetésük van hozzánk. Mi lesz azokkal, akik nem kérik a szenteket, hogy imádkozzanak értük? Nekik kevesebb esélyük van, hogy megkapják, amit akarnak? Nem gondolom, hogy Isten nem találna módot, hogy akár közvetlenül megadja számukra azt, amire szükségük van, de egy mennyei jó baráttal biztosan kevesebb van nekik itt a földön. Nem a szenteknek vagy Istennek van szüksége arra, hogy kérjük Őket, hanem a mi életünk lesz ettől gazdagabb: bekapcsolódunk egy nagy

Végül a Katolikus Egyház Katekizmusából egy idevágó szemelvény: "Ne csinálj magadnak faragott képet ..."

2129 Az isteni parancs megtiltja Isten minden ábrázolását emberi kéz által. Ezt a Második Törvénykönyv így magyarázza: "Amikor az Úr a Hóreben a lángok közül szólt hozzátok, semmiféle alakot nem láttatok. Ne vetemedjetek hát arra, hogy bármiféle alakban képmást csináljatok magatoknak Istenről..." (4,15-16). Izraelnek az abszolút transzcendens Isten nyilatkoztatta ki magát. "Ő minden", de ugyanakkor "minden műve fölött áll" (Sir 43,27-28). Ő "a szépség alkotója" (Bölcs 13,3).

2130 Mindazonáltal Isten az ó Szövetségben parancsolta vagy megengedte olyan képmások készítését, amelyek szimbolikusan elvezetnek a megtestesült Ige által végrehajtott üdvösséghez:

ilvenek a rézkígyó, a frigyláda és a kerubok.

2131 A megtestesült Ige misztériumára támaszkodva 787-ben a hetedik egyetemes zsinat Niceában igazolta a képrombolókkal szemben az ikonok tiszteletét: és nemcsak Krisztusét, hanem Isten Anyjáét, az angyalokét és a szentekét is. Isten Fia a megtestesülésével a képek új "üdvrendjét" indította el.

2132 A képek keresztény tisztelete nem áll ellentétben az első parancsolattal, mely megtiltja a bálványok faragását. "A kép előtt nyilvánított tisztelet az eredetinek szól" és "aki a képet tiszteli, valójában azt a személyt tiszteli, aki rá van festve". A szent képek tisztelete "tiszteleteljes megbecsülés", és nem imádás, ami egyedül csak Istent illeti: "A vallásos kultusz nem önmagukért tiszteli a képeket, hanem amennyiben megjelenítik a megtestesült Istent. Az ilyen megközelítés pedig nem áll meg magánál a képnél, hanem a valóság fölé tör, amit ábrázol."

#### Mária miért szűz? (YouCat 80.)

- Isten úgy akarta, hogy Jézus Krisztusnak valóságos emberi anyja legyen, de atyja csak maga Isten, mert Isten olyan új kezdetet akart, amely nem földi erőknek, hanem kizárólag neki köszönhető. [484 – 504, 508 – 510]
- Mária szüzessége nem túlhaladott mitológiai elképzelés, hanem Jézus életének alapvető ténye. Asszonytól született, de nem volt emberi atyja. Jézus Krisztus egy felülről létrehozott új kezdet a világban. A Lukács-evangéliumban Mária megkérdezi az angyaltól: "Hogyan válik ez valóra, amikor férfit nem ismerek?" (= nem hálok férfival, Lk 1,34); az angyal erre így válaszol: "A Szentlélek száll rád." (Lk 1,35) Bár az Egyházat már kezdettől fogva gúnyolták Mária szüzességének hite miatt, mindig hitte, hogy valóságos, és nem csupán szimbolikus szüzességről van szó. → 117
- KEK 487: "Az, amit a katolikus hit Szűz Máriáról vall és tanít, azon alapszik, amit Krisztusról hisz."
- Efezusi zsinat, 431: "Aki nem vallja, hogy az Emmánuel (\*) valóságos Isten, és ezért a Szent Szűz Istenszülő, ... legyen kiközösítve."
- (\*) Mt 1,23 szerint: "Íme a szűz méhében fogan és fiút szül, és a nevét Emmánuelnek fogják hívni. Ez azt jelenti: velünk az Isten."

## Szűz Mária hogy lehetett Szűz, ha a Szentírás beszél Jézus testvéreiről?

Voltak Máriának Jézuson kívül más gyermekei is? (YouCat 81.)

- Nem. Jézus Máriának egyetlen testi gyermeke. [500, 510]
- Már a korai Egyház is Mária örökös szüzességéből indult ki, ami kizárja azt, hogy Jézusnak testvérei voltak. Az arámi nyelvben – Jézus anyanyelvében – ugyanaz a szó jelenti a testvért (nővért) és az unokatestvért (unokanővért). Jézus közeli rokonait kell érteni ott, ahol az evangéliumokban Jézus fivéreiről és nővéreiről van szó (pl. Mk 3,31-35).
- Ludwig Feuerbach (1804 1872, ateista filozófus, a "A kereszténység lényege" című művében): "Ahol az Istenanyában való hit hanyatlik, ott az Isten Fiában és az Atyaistenben való hit is hanyatlik.'
- Nem visszás dolog Máriát Isten "Anyjának" nevezni? (YouCat 82.)
- Nem. Aki Máriát Isten Anyjának nevezi, ezzel megvallja, hogy Mária Fia Isten. [495, 509]
- Amikor a korai keresztények arról vitáztak, hogy ki volt Jézus, akkor lett a Theotokosz ("Istenszülő") cím a Szentírás helyes magyarázatának kifejezője: Mária nem csupán embert szült, aki a születése után "lett" Isten, hanem a gyermek már testében Isten valóságos Fia volt. A kérdés elsődlegesen nem Máriára vonatkozik, hanem itt is arról van szó, hogy Jézus valóban egyaránt volt valóságos ember és valóságos Isten.
- Liguori Szent Alfonz (1696 1787, a redemptoristák alapítója, misztikus, egyháztanító): "Mária a leggyengédebb édesanya az egész emberi nemben, ő a bűnösök menedéke.'
- Hogyan lehet Mária a mi anyánk? (YouCat 85.)
- Mária anyánk, mert Krisztus, az Úr, Őt anyánkul adta. [963 966, 973]
- Asszony, îme a te fiad! ... Íme a te anyád!" (Jn 19,26b-27a) Jézusnak ezeket a kereszten mondott szavait az Egyház mindig úgy értette, mint az egész Egyház rábízását Máriára.
- Ezért anyánk Mária nekünk is. Szabad hozzá fordulnunk, és közbenjárását kérnünk Istennél.

  Roger Schütz testvér (1915 2005, a taizééi ökumenikus közösség alapítója és vezetője): "Minél inkább követi az Egyház Mária példáját, annál anyaibb lesz, annál jobban lehet benne újjászületni Istenből, és kiengesztelődni Istennel.'
- Mit jelent Mária szeplőtelen fogantatása? (YouCat 83.)
- Az Egyház vallja, hogy a Boldogságos Szűz Mária fogantatása pillanatától fogva, a mindenható Isten egészen különös kegyelmi kiváltsága (privilégiuma) folytán, Jézus Krisztusnak, az emberi nem Üdvőzítőjének érdemeire való tekintettel mentes volt az áteredő bűn minden szennyétől. [487 – 492, 508]
- A "szeplőtelen fogantatás" hite az Egyház kezdete óta él. A fogalom ma félreérthető. A kijelentés azt állítja, hogy Isten Máriát kezdettől fogva megóvta az eredeti bűntől. Nem mond semmit Jézusnak Mária testében való fogantatásáról. Egyáltalában nem jelenti azt, hogy a kereszténység leértékeli a szexualitást, mintha a férfi és nő "tisztátalanná" válna gvermekük nemzésekor.



- Szent Soubirous Bernadett 1858-ban Lourdes-ban találkozott Máriával, és Mária "Szeplőtelen Fogantatás" néven nevezte magát. Saját megjegyzésem: A tanulatlan Bernadett már akkor Szeplőtelen Fogantatásként tisztelte, amikor még nem juthatott el hozzá az 1854-ben kihirdetett Szeplőtelen Fogantatás dogmájából ismert pontos teológiai megszólítás, sőt, az Egyház a kezdetektől töretlenül hitte Szüz Mária bűnől való szeplőtelenségét, még ha nem is ezzel a dogmatikus fogalommal fejezte ki. Ha Szüz Mária bűnős természetet örökölt volna, akkor Jézusnak is bűnős természetet adna át.
- Mária csupán Isten eszköze volt? (YouCat 84.)
- Mária több volt, mint Isten passzív eszköze. Aktív beleegyezése tette lehetővé Isten emberré válását. [493 494, 508 511]
- Amikor az angyal azt mondta Máriának, hogy ő szüli meg a Magasságbeli Fiát, Mária így válaszolt: "Legyen nekem a te szavad szerint." (Lk 1,38) Az emberiségnek Jézus
  Krisztus általi megváltása Istennek az emberhez fordulásával, egy ember szabad beleegyezésével és Máriának Józseffel való házassága előtti áldott állapotával kezdődik. Ezen a
  különös úton vált Mária számunkra az "üdvösség kapujává".
- Reinhold Schneider (1903 1958, német író): "Mária válasza… a történelem legnagyobb jelentőségű döntésének a szava."
- Hogyan tud a Szentlélek Máriában és Mária által hatni? (YouCat 117.)
- Mária teljesen közvetlen és nyitott volt Istennel való kapcsolatában. (Lk 1,38) Így tudott a Szentlélek hatására "Isten Anyjává" válni és Krisztus Anyjaként a keresztényeknek, sőt az összes embereknek anyjává lenni. [721 726]
- Mária tette lehetővé a Szentléleknek a lehetséges legnagyobb csodát: Isten emberré válását. Igent mondott Istennek: "Íme az Úr szolgálóleánya, legyen nekem a te igéd szerint."
   (Lk 1,38) A Szentlélektől megerősítve tudott tűzön-vízen át együtt menni Jézussal egészen a kereszt alá. Ott adta őt Jézus nekünk és mindenkinek anyjává (Jn 19,25 27) → 80 85 479
- Lk 1,35: "A Szentlélek száll rád, és a Magasságbeli ereje megárnyékoz téged."
- Miért van Máriának olyan kimagasló helyzete a szentek közösségében? (YouCat 147.)
- Mária Isten Anyja. A földön olyan szoros kapcsolatban volt Jézussal, mint senki más, és olyan közel hozzá, hogy ez a közelség a mennyben sem szűnik meg. Mária a mennyek királynéja, és anyai mivoltában egészen közel van hozzánk. [972]
- Mivel Mária testestől-lelkestől és minden kockázatot vállalva veszélyes, bár isteni dologra vállalkozott, ugyancsak testestől-lelkestől felvétetett a mennybe. Aki úgy él, mint Mária, és hisz, a mennybe jut. → 80 – 85.
- XVI. Benedek, 2005. 08. 15.: "Van mennyei anyánk. Mivel ő Istenben és Istennel van, ezért közel van mindegyikünkhöz, ismeri szívünket, hallja imádságunkat, anyai jóságával tud nekünk segíteni; ő "anyánkul" adatott nekünk, és minden pillanatban hozzá fordulhatunk.

### Miért lett dogma Mária mennybemenetele? Mivel tudták ezt bizonyítani?

Amikor az Egyház dogmát hirdet, akkor soha nem a spanyolviaszt találja fel, vagyis soha nem hirdet olyan igazságot, amelyet az Egyház ne vallott volna kezdettől fogva hitével. Olyan korszakokban szükséges valamilyen tévedhetetlen hitigazságra felhívni a figyelmet azzal, hogy pl. a Szentatya ünnepélyesen kihirdeti, amikor a történelemben ez különösen aktuálissá válik: vagy mert elterjedt tévtanítások megkérdőjelezik, vagy mert olyan pl. drámai események történnek az adott korban. Szűz Mária test szerinti mennybevitelének dogmáját XII. Pius pápa a II. világháború után hirdette ki ünnepélyesen, 1950-ben. Ennek aktualitását az a borzalom adta, hogy mindenhol hullahegyek feküdtek, hogy megkérdőjeleződött az emberi élet értéke a náci koncentrációs táborokban és a csatatereken. Ez a dogma ünnepli, és elénk állítja az emberi személy és az emberi test méltóságát, szentségét, és kinyilatkoztatja az ember jövőjét egy olyan korszakban, amikor megkérdőjelezték/ik azt. Ez a dogma egy hatalmas örömhír-hirdetés, mert Máriában az Egyház azt az embert állítja elénk, akiben már most szemlélhető az a dicsőség, amely minden üdvözült emberi személy testére és lelkére vár a feltámadáskor.

A dogma így hangzik: a Szeplőtelen Istenanya, és mindenkor Szűz Mária földi életének pályafutását befejezve, testével és lelkével felvétetett a mennyei dicsőségre.

"Mária mennybevitelének ünnepe a legősibb Mária-ünnep. Szűz Mária földi pályafutásának befejezésére a teológia nem használja a halál kifejezést, hanem ennek a Mária-ünnepnek ősrégi neveivel próbálja kifejezni a mi halálunktól eltérő voltát: "dormitio – elszenderülés", "pausatio – elpihenés", "transitus – átmenet", "mors vivifica – éltető halál". Ezzel valami olyasmit akar kifejezni, hogy Szűz Mária földi életének befejezése vagy "halála" nem volt büntetésjellegű. A jelen üdvrendben azonban a halál igenis büntetésjellegű. Ezt két mozzanat mutatja: a haláltusa keserves kínjai és a halált nyomon követő testi feloszlás. Az Isten Anyjának idézőjeles halála természetesen nem büntetésjellegű, ami szeplőtelen fogantatásából következik, vagyis hogy őt kivette Isten az áteredő bűn uralma alól, és ráadásul soha életében személyes bűnt sem követett el. Ezért a bűn büntetése sem érvényesül az életében. Vagyis megkímélte őt Szent Fia a haláltusa kínjától és testének feloszlásától. Szűz Mária részes volt Isten Fiának a halál feletti teljes győzelmében. A halálnak sok oka lehet. A szeretet és a vágyódás is megállíthatják a szívet. Miért ne tételezhetnénk fel az Isten Anvjáról, hogy Isten és Fia iránti szeretet, a velük való egyesülés utáni vágy választotta el lassanként és fájdalom nélkül lelkét testétől, és idézte elő a halált." Ismerős a misztikából: Avilai Szent Teréz például ilyen misztikus halállal halt meg, vagyis az isteni utáni vágyódás olyan erős szenvedéssel járt, hogy abba halt bele, hogy egy pillanatig sem tudta elviselni tovább, hogy ne lássa a feltámadt Jézust színről-színre. Mária soha nem követett el bűnt életében, ezért személyes bűneiért járó büntetésszerű szenvedésről és halálról sincs szó nála. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy életében Szűz Mária nem tudott volna iszonyatos lelki kínokat átélni. Sőt! Minél tisztább valakinek a szíve, annál mélyebben éli meg mások szenvedését és a világban jelenlévő bűn borzalmát. Szűz Mária tehát nem csak Fia halálon aratott győzelmében részesült, hanem Fia szenvedéseit is osztotta, bár ezek a szenvedések nála nem az ő személyes bűneire következő büntetésszerű szenvedések. Éppen ezért tiszteli őt az Egyház Fájdalmas Anyaként és a Megváltó nemes társaként, és ezért mondjuk, hogy ő is hozzájárult a mi megváltásunkhoz, hiszen ártatlanul szenvedett Fiával egyesülve értünk. Egyes elképzelések szerint Szűz Mária azzal is azonosult Jézussal, hogy 3 napig feküdt sírjában, ám ezekről nincsen tudomásunk, hogy mennyit feküdt a sírban, illetve hogy feküdt-e egyáltalán. Azt viszont tudjuk, hogy halála nem járt testének feloszlásával, hanem nyomban a megdicsőült test állapotába jutott. De honnan tudja ezt az Egyház? Természetesen a feltámadásról hitbeli bizonyítékaink vannak, és tapasztalati tudásunk majd akkor lesz róla, amikor mi is feltámadunk. Az apostoloknak,

De honnan tudja ezt az Egyház? Természetesen a feltámadunk. Az apostoloknak, különösen Szent Jánosnak, aki a Szentírás szavai szerint Jézus Krisztus keresztre fesztrése után házába fogadta a Szűz Anyát, arról volt bizonyosságuk, hogy Szűz Mária teste épp úgy, mint Krisztusé, nem maradt a sírban. "A II. századtól kezdve az egyházatyák Szűz Máriát új Évaként említik, aki a második Ádámmal – bár alá van neki rendelve – a legbelsőbb kapcsolatban van az alvilági ellenség elleni harcban, amelynek az ősevangéliumban (Ter 3,15) előre jelzett módon a bűn és a halál főlött aratott teljes győzelemmel kellett végződnie, amelyet a népek Apostola írásaiban mindig egybefűz (Róm 5-6; 1Kor 15,21-26. 56-57). Ezért miként Krisztus dicsőséges feltámadása e győzelemnek lényeges része és végső győzelmi jele volt, éppen úgy a Boldogságos Szűz és Fia közős harcának is szűzi testének megdicsőülésével kellett lezárulnia, mert miként ugyanaz az apostol mondja: "Amikor... ez a halandóság halhatatlanságot ölt, akkor beteljesedik a beszéd, amely írva vagyon: elnyelte a halált a győzelem." (1Kor 15,54) Isten főlséges Anyja tehát, aki Jézus Krisztussal az előre elrendeltségnek "egyazon rendeletével" öröktől fogva titokzatos módon össze volt kapcsolva, aki fogantatásában szeplőtelen, Istenanyaságában sértetlen szűz, annak az isteni Megváltónak, aki a bűn és összes következményei fölött diadalt aratott, nemes társnője, kiváltságainak mintegy legfőbb koronájaként elérte mindazt, hogy a sír enyészetétől sértetlen maradt, és hogy mikén Fia, ő is legyőzte a halált, testével és lelkével felvitetett a mennyország legfőbb dicsőségébe, ahol Fiának, az örökkévalóság halhatatlan királyának (1Tim 1,17) jobbján királynőként ragyog. " Sienai Szent Bernardin szerint Mária

"nem lehet másutt, mint ahol Krisztus van", a fennálló testi és lelki hasonlóság folytán elválaszthatatlan az Égi Királynő az Égi Királytól. Ősi időktől fogva Keleten és Nyugaton ünneplik Szűz Mária mennybevételét, és számtalan templomot, képet szentelnek tiszteletére. Szükséges volt, hogy aki a Teremtőt gyermekként ölében hordozta, az isteni hajlékokban tartózkodjék. Szükséges volt, hogy az a Jegyes, akit az Atya eljegyzett, égi hajlékokban lakjék. Szent Germanos (VIII. sz.) írja: "Te, miként írva vagyon, »szépségben« jelensz meg; és a te szűzi tested teljesen szent, egészen tiszta, egészen az Istennek a lakóhelye, úgyhogy emiatt a porrá válástól is mindig idegen." Canisius Szent Péter (XVI. sz.) azt írja Szűz Mária mennybevételéről, hogy "századok óta a jámbor hívek lelkébe annyira bevésődött és az egész Egyház előtt annyira kedveltté lett, hogy azokat, akik tagadják Mária testének mennybevitelét,



 $<sup>^{\</sup>rm 1}$  Vö. Badalik Bertalan: Istennek Szent Anyja, 1991, 181-185.

<sup>&</sup>lt;sup>2</sup> Bulla Ineffabilis Deus, 1,c.p. 599.

még türelmesen meg sem hallgatják, hanem mint nagyon makacs, vagy teljesen vakmerő, és inkább eretnek, mint katolikus lelkületű embereket mindenfelé elkergetik és kifütyülik." (De Maria Virgine) Lehetetlennek látszik, hogy azt, aki Krisztust foganta, szülte, tejével táplálta, karjaiban tartotta és keblére ölelte, e földi élet után, ha lelkileg nem is, de testileg őtőle elválasztva szemléljük. Mivel megváltónk Mária Fia, Ő mint az isteni törvénynek legtökéletesebb teljesítője, nem tehette meg, hogy örök Atyja mellett, szeretett anyját is ne tisztelje. Szűz Mária egykoron Jézust fogadta méhébe, most Szent Fia fogadja Anyját az égbe.

Végelemzésben Jézus nem a Szentírás betűinek ígérte meg a tévedhetetlenséget, hanem az apostolokkal egységben lévő Egyház közösségének, vagyis a 12 közösségének, amikor ezt mondta: "A Szentlélek elvezet titeket a teljes igazságra." (In 16,13) A Szentírásban betű szerint ugyanis nincs leírva Szüz Mária mennybeviteléről egy szó sem, mégis a Szentírásban betű szerint ugyanis nincs leírva Szüz Mária mennybeviteléről egy szó sem, mégis a Szentírásban betű szerint ugyanis nincs leírva Szüz Mária mennybeviteléről egy szó sem, mégis a Szentírásban betű szerint ugyanis nincs leírva Szüz Mária mennybeviteléről egy szó sem, mégis a Szentírásban betű szerint ugyanis nincs leírva Szüz Mária mennybeviteléről egy szó sem, mégis a Szentírásban betű szerint ugyanis nincs leírva Szüz Mária mennybeviteléről egy szó sem, mégis a Szentírásban betű szerint ugyanis nincs leírva Szüz Mária mennybeviteléről egy szó sem, mégis a Szentírásban betű szerint ugyanis nincs leírva Szüz Mária mennybeviteléről egy szó sem, mégis a Szentírásban betű szerint ugyanis nincs leírva Szüz Mária mennybeviteléről egy szó sem, mégis a Szentírásban betű szerint ugyanis nincs leírva Szüz Mária mennybeviteléről egy szó sem, mégis a Szentírásban betű szerint ugyanis nincs leírva Szüz Mária mennybeviteléről egy szó sem, mégis a Szentírásban betű szerint ugyanis nincs leírva Szüz Mária mennybeviteléről egy szó sem, mégis a Szentírásban betű szerint ugyanis nincs leírva Szüz Mária mennybeviteléről egy szó sem, mégis a Szentírásban betű szerint nincs leírva Szüz Mária mennybeviteléről egy szó sem, mégis a Szentírásban betű szerint nincs leírva Szüz Mária mennybeviteléről egy szó sem, mégis a Szentírásban betű szerint nincs leírva Szüz Mária mennybeviteléről egy szó sem, mégis a Szentírásban betű szerint nincs leírva Szüz Mária mennybeviteléről egy szó sem, mégis a Szentírásban betű szerint nincs leírva Szüz Mária mennybeviteléről egy szó sem, me ez következik. Az Egyház hite pedig kezdettől fogva tévedhetetlenül vallja a Szentlélek vezetésénél fogva. Szűz Mária, aki csak ember, mutatja meg nekünk, "csak embereknek", hogy milyen jövő lehetséges az ember számára. Szűz Mária a Megváltó nemes társa, ezért minden ember és angyal szentségét felülmúló szentséggel ragyog előttünk, ő a Mennyország Királynéja, mégis maga is megváltott teremtmény. Megdicsőülése az anyagelvűséggel szemben azt jelzi számunkra, hogy az emberi test és lélek fölséges célra van rendelve. Jelzi továbbá a dogma, hogy a test nem ellensége az embernek, hanem földi vándorlásunk társa, a Lélek eszköze az Isten-szolgálatban, mely szintén megdicsőülésre hivatott. Végül Szűz Máriában az Egyház nem csak a megváltott ember igazi rendeltetését és jövőjét állítja elénk, hanem az örök, sőt a földi boldogsághoz vezető utat is. Nem véletlenül és nem kis zsenialitással hívja népünk a mennybe fölvett Máriát Nagyboldogasszonynak. Egyházmegyénk és ifjúsági régióink védőszentje is a Mennybe felvett Nagyboldogasszony. Utat mutatya ezzel nekünk mind a földi, mind az örök boldogsághoz.

Miért kell Máriához imádkozni? Miért nem elég Jézushoz, hisz' a Szentírás szerint Ő az egyetlen közvetítő?

Egy családban Andriska 2 éves szülinapjára Édesanya tortát sütött. A köszöntés pillanatát a legizgatottabban a 4 éves Annácska várta. A szülők arra gondoltak, hogy bevonják Annát az ajándékozás örömébe, és a meglepetés tortát az ő közvetítésével adják át. Ebben az esetben kitől kapta a tortát Andriska? Annácskától? Anyutól? Aputól? Mindhármuktól. Világos, hogy az ajándékot Anya készítette el és nem Annácska, de az ajándék Annácskától is érkezett. Így van ez Jézussal és Máriával is. Szűz Márián keresztül kaptuk meg Jézust. Jézus minden kegyelem forrása és szerzője. Az Egyházban ezért Máriát minden kegyelem közvetítőjeként tiszteljük. Az Ő Fia szerzett nekünk megváltást, üdvösséget. Ő kapcsolja össze az eget a földdel, az Istent az emberrel. Rajta kívül nincsen senki más. Mégis az emberek üdvözítésének a művében jegyesül társként maga mellé vette az Egyházat, az Egyház Édesanyjaként pedig Szűz Mária a Megváltó legnemesebb társa és ma is tart ez a küldetése. Istennek úgy tetszett, hogy emberi közreműködésen keresztül adja az emberiségnek minden kegyelem forrását, Jézust, akinek pedig úgy tetszett, hogy az általa megszerzett kegyelmeket a lelkek az Ő Édesanyjának anyai kezén keresztül kiosztva kapják meg, akár tudnak erről, akár nem. A mennyországban lesz nyilvánvaló, hogy az üdvösségünket nem csak Istentől közvetlenül felénk éradó szeretetként fogjuk megélni, hanem addigra Isten minket egy nagy szeretethálóba kapcsol a szentek közösségében. Ezáltal az általa megszerzett üdvösséget a szeretteinken és mindazok imáján és figyelmességén keresztül is felénk áradó szeretetként fogjuk megélni, akik tényleg szerettek minket valaha vagy imádkoztak értünk. És ki szeret bennünket jobban, mint az Édesanyánk, Mária? "Ha Jézus az egyetlen Közvetítő, az Út, akkor Mária, aki az Ő makula nélkül való tükre, megmutatja az Utat." (II. János Pál, Rosarium Virginis 16.).

- <u>Valóban tud-e nekünk segíteni Mária? (YouCat 148.)</u> Igen. A keresztények az Egyház kezdetétől fogva tapasztalják Mária segítségét. Erről milliók tanúskodnak. [967 970]
- Mária Jézus Anyjaként a mi anyánk. A jó anya mindig kiáll gyermekéért. Mária áll ki igazán. Már a földön is szólt másokért Jézusnak, például amikor Kánában megmentette a jegyeseket a botránytól. Pünkösdkor a tanítványokkal együtt imádkozott. Mivel irántunk való szeretete nem szűnik meg, ezért biztosak lehetünk abban, hogy életünk két legfontosabb pillanatában: "most és halálunk óráján" szószólónk lesz. → 85
- Boldog Kolping Adolf (1803 1865, a munkások és kézművesek apostola): Isten nem szolgálólányt, hanem anyát adott nekünk.

### RÉSZ: A RÓZSAFŰZÉR JELENTŐSÉGE

Miért mormolják a katolikusok a rózsafüzért? Miért kell ötvenszer elmondani ugyanazt? Isten talán nem hallja?

II. János Pál Pápa egy egész apostoli levelet írt a rózsafűzér imádságról (Rosarium Virginis Mariae), melyben kéri, hogy a család együtt imádkozza a rózsafuzért, mert mondja: "az együtt imádkozó család együtt marad", továbbá szeretné, hogy a fiatalok is imádkozzák: "föl lehet hozni ellenvetésként, hogy a rózsafüzér nem felel meg a mai gyermekek és fiatalok stílusának. De ez az ellenvetés a rózsafüzér nem egészen jó végzésén alapul... A rózsafüzér a titokhoz való hasonulás útja" – írja levelében. Az egész evangélium, Krisztus életének titkai jelennek meg az örvendetes (gyermek Jézus), világosságos (tanító Jézus), fájdalmas (szenvedő Jézus), dicsőséges (feltámadt Jézus) titkok között. A rózsafűzér igazából szemlélődő imádsággá kell, hogy formálódjon: miközben Jézus Édesanyja tekintetét és érzelmeit kölcsönözve szemléljük Jézust, egyre inkább vágyunk hasonulni hozzá. Az üdvözlégy első fele a titokig benne van a Szentírásban szó szerint. Gábriel arkangyaltól hangzik el, és isteni kijelentés arról, hogy Isten a világba lép, és emiatt Szűz Mária minden asszony között a legáldottabb. A görög három szót használ. Kiemelkedő tisztelet (dúlia) - ez illeti meg a szenteket; minden mást felülmúló tisztelet (hiperdúlia) - ez illeti meg Szűz Máriát; ellenben imádás (latreia) - ez egyedül Istennek kijáró hódolat. Az Üdvözlégy középpontjában nem Mária áll, hanem akire Ő egész lényével mutat: Jézus Krisztus, az értünk Máriában testté lett Isten. Amint a Szűz Anya szíve alatt hordozta Krisztust, úgy az üdvözlégy szívében és közepén is Jézus Krisztus van. Mivel Szűz Máriánál jobban senki nem ismeri az emberek közül Jézust, ezért senki nem képes nála méltóbban kifejezni az irányában az imádást. Az Egyház ezért először Szűz Máriához közeledik, az ő érzelemvilágába lép bele, mielőtt ki merné mondani a Szent Isten nevét és életének titkait. Ha valaki meg akar ismerni egy külföldi várost, akkor van szerencséje, ha van egy ott lakó ismerőse, aki annak a városnak minden zeg-zugát ismeri. Ez az ember, ha beszél neki városáról, nem tudja nem átragasztani szenvedélyét és városa iránti szeretetét hallgatóira. Ugyanígy, aki Márián keresztül közeledik Jézushoz, s rajta keresztül ismeri meg Öt, az nagyon mélyen megszereti. Továbbá Krisztus nem tudja megmutatni nekünk, hogyan kell követnünk Öt, de Mária igen. Jézus maga az Út, Mária mutatja meg, hogyan kell az úton járni. Szűz Mária az első és legkiválóbb a Krisztus-követésben. Kis Szent Teréz szavaival élve Mária "jobban szereti, ha követjük, mintsem csodáljuk őt". A rózsafűzérben azt is szemléljük tehát, hogy Mária hogyan követi Jézust, hogyan hasonul Fiához. Az említett apostoli levélben szerepel VI. Pál pápa figyelmeztetése: "Szemlélődés nélkül a rózsafüzér lélektelen test, s mondása azzal a kockázattal jár, hogy formulák mechanikus ismétlése lesz és ellentmond Jézus intelmének: "Amikor imádkoztok, ne beszéljetek sokat, mint a pogányok, akik azt hiszik, hogy a bőbeszédűségükért találnak meghallgatást." (Mt 6,7) A rózsafüzér mondása természete szerint nyugodt, szinte késleltetetten lassú ritmust igényel, ami elősegíti az

<sup>&</sup>lt;sup>3</sup> Vö. Badalik Bertalan: Istennek Szent Anyja, 1991, 185-195.





imádkozóban az elmélkedést az Úr élete misztériumairól, melveket annak szívén keresztül lát, aki legközelebb állt az Úrhoz, s melyekből elmondhatatlan gazdagság fakad." Ha viszont nem lélektelen az imánk és nem mechanikus, akkor semmi köze a pogány mantrázáshoz, mert a szeretet érzületébe vezet bele, amely nem önmagunk felé csavarodáshoz, valami újfajta tudatállapot kereséséhez vezet, hanem önmagunkból a nagybetűs MÁSIK felé való kilépéshez. Akkor az Üdvözlégyek ismételgetése nem Isten kifárasztása lesz, mint a pogány imákban, ahol az ima célja hatásgyakorlás az istenekre (fatigare deum - kifárasztani az istent), hogy bizonyos formulákkal szolgálatukba állítsák a természetfelettit. Épp ellenkezőleg, az ima nem hatásgyakorlás, hanem bizalomgyakorlás. Belegyakoroljuk magunkat Mária bizalmába, aki a kereszt alatt sem veszítette el a hitét, amikor Fiát látta meghalni. Az ima belegyakoroltat bennünket az Istenre hagyatkozás művészetébe, hogy Máriával együtt reménytelennek tűnő helyzetekben is tudjunk remélni. Hiszünk ugyanakkor az ima atomfegyvereknél is hatalmasabb erejében, mert a bizalommal teli máriás lelkületű imában az Isten mindig kitölti Szentlelkének erejét, mely átformálja a világot, mely betegeket gyógyít, lelkeket ment meg és halottakat támaszt fel. A Szűz Anya szinte minden Mária-jelenés során kéri a kitartó imát és a rendszeres Szentgyónást, Szentáldozást. Jézus Alacoque Szent Margiton keresztül megígérte, hogy akik kilenc egymást követő első pénteken keresztül meggyónnak, megáldoznak – azok tapasztalni fogják, hogy a haláluk órájában mellettük fog állni az üdvösséghez szükséges kegyelmekkel. Ugyanezt ígérte meg a Boldogasszony Lucián, az egyik Fatimai látnokon keresztül, akik Szűz Mária Szeplőtelen Szívét engesztelve öt egymásután következő hónap első szombatján meggyónnak, megáldoznak, a rózsafűzért imádkozzák és 15 percet Szűz Máriával töltenek a rózsafűzér 15 titkáról elmélkedve. Gyakorta lehet fohászunk a csodás érem által a világnak adott könyörgés is: Ó, bűn nélkül fogantatott Szeplőtelen Szűz Mária, könyörögj érettünk, kik hozzád menekszünk!

Talán Fatimában mondta Szűz Mária, hogy aki hittel elimádkozik egy rózsafűzért, az egy lelket ránt le az ördög szekeréről. Nem véletlenül kérte a gyerekektől a rózsafűzér imádkozását és a böjtöt, gyakori Szentgyónást, Szentáldozást, mert ahogy mondta: "Minden nap imádkozzátok a rózsafűzért... Imádkozzatok, imádkozzatok sokat, és hozzatok áldozatot a bűnösökért. Sok lélek azért kerül a pokolra, mert nincs, aki áldozatot hozzon és imádkozzon értük." A rózsafűzér tehát nem untatja Istent, hanem Isten lélekmentő fegyvere a Sátán elleni harcban. Ebben a harcban Szűz Mária zászlaja alatt harcolunk. A Jelenések könyve erről az időről szóló jövendölés beteljesedéséről beszél, amikor a Napba öltözött Asszony győzelméről ír (Jel 12), akiben beteljesedik: "ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, a te ivadékod és az Ő ivadéka közé. Ő széttiporja fejedet." Magyar népünk szó szerint is a Boldogasszony lobogója alatt harcolt. Harci lobogóinkon a mennybe felvett Nagyboldogasszony, Magyarok Nagyasszonya alakja tündökölt, és olykor ez lett győzelmi jelünk vagy jeltelen sírokban szemfedőnk.

Történelmi kitekintés: a rózsafüzér tipikusan magyar imádság is. Állítólag Hunyadi János Nándorfehérvár ostrománál, kardja markolatával együtt csuklójára tekert rózsafűzérét is szorongatta. VII. Piusz pápa a Rózsafűzér Királynője ünnepet szabadulása emlékére rendelte el. Amikor ugyanis Napóleon Franciaországba hurcolta, a lorettói litánia "Keresztények segítségéhez" fordult védelemért. Napóleon Moszkva alatt vereséget szenvedett, 1812-ben a pápa kiszabadult, és magyar huszárok díszkíséretével és védelmével vonult be Rómába. A Boldogságos Szűz Mária hatékony segítségét ezen kívül is gyakran megtapasztalta a keresztény nép. A Napóleon elleni csatában elesett magyar katonákat a zsebükben hordott rózsafűzérről és imakönyvről ismerték fel. Szent V. Piusz pápa mindent megtett az egész keresztény világot végveszélybe tipró török birodalom ellen. Mohács után 1526-ban minden elveszni látszott. 1541-ben elesett Buda. 1568-ban már adott Miksa magyar királynak 30000 aranyat a végvárak védelmére, de a török előnyomulás feltartóztathatatlannak látszott. Szövetséget hozott létre a török tengeri haderő ellen Velencével és Spanyolországgal. Az imában bízott azonban legjobban. A rózsafűzér imádkozását szorgalmazta, de ő maga is környezetével kitartóan imádkozta. Így volt ez az egyesült keresztény sereg és a túlerőben levő török hajóhad Lepanto melletti összecsapása idején is 1571. október 7-én. A rózsafűzért imádkozva a pápa sugallatban értesült a győzelemről, és elrendelte minden október 7-én Mária, Rózsafüzér Királynője ünnepének megünneplését. Ugyanakkor a Keresztények Segítsége megszólítást is a hívek imáiba ajánlotta. 1571 óta ez a megszólítás a lorettói litánia fohászai közt szerepel. A magyar történelem sokszorosan összefonódik Szűz Mária alakjával, pl. az Úr angyala imádsággal és a déli harangszóval: 1456. június 29-én kelt úgynevezett Imabullájában ("Cum hiis superioribus annis") III. Kallixtusz pápa az egész egyházra előírta a déli harangszót. Ennek a célja az volt, hogy a muszlimoknál naponta ötször imára hívó imám kiáltásához hasonlóan a keresztényeket is imára szólítsa a magyarországi keresztes seregnek a törökök elleni győzelméért. Így a mindennapos déli harangozás először Magyarországon lett szokássá és később innen terjedt át Európa többi keresztény országára. Az egész világon elterjedt szokás a katolikus templomokban, de Magyarországon sok helyen protestáns templomok is harangoznak délben. Az 1456. július 22-én kivívott törökök elleni győzelmet, a Nándorfehérvári diadalt, egész Európa kitörő lelkesedéssel és megkönnyebbüléssel fogadta, a pápa a győzelmi örömhír megérkezésének napját – augusztus 4-ét, "Urunk színeváltozása" ünnepét – főünneppé nyilvánította, és az Imabulla korrekciójában a déli harangszóhoz hálaadó imádságot rendelt. Gondolat: Mária mindég segít, minden szükségben!

Október a Rózsafuzér hónapja. Imádkozzuk el Egyházmegyénkben és Hazánkban az Isten országa terjedéséért és a fiatalok megtéréséért minden nap az 5 tized rózsafüzért. Helyette elmehetünk Szentmisére, amely napon meg tudjuk tenni. Első pénteken gyónjunk meg! legalább Jézus iránti <u>Péntekenként</u> húsról mondjunk le szeretetből bűnösök A rózsafüzér az imádság iskolája. Szükségünk van rá! Szűz Mária nem véletlenül adja ezt az egész világnak. Kicsiknek és nagyoknak, művelteknek és műveletleneknek. Egyszerű, mindenki számára érthető. Bárhol végezhető. Bevezet a Jézus által parancsolt szüntelen imádság lelkületébe. Megtanítja nekünk rajta keresztül Szűz Anyánk, hogy ami az imádsághoz kell, az először is idő. A rózsafüzér nem tudható le 5 perc alatt. Az öt tized kb. 25 perc. Édesanyánk jól ismeri az emberi lelket. Ennyi idő kell minimálisan az elmélyüléshez. Isten nem unja meg az ismételgetéseket, mint ahogy egy Édesanya sem unja meg, ha kisgyermeke minden este, szertartásosan elismétli az esti puszit és nem talál ki minden áldott este valami újat. Gyönyörűsége minden este újra hallani: Szeretlek Édesanya! Ugyanez a rózsafüzér is. Arra nevel minket a rózsafűzéren keresztül Mária, hogy ne akarjuk az imádságban az újdonságokat keresni vagy a Jó Istent szórakoztatni. Egyszerűen csak adjuk magunkat, és az úgy lesz jó. Egy Édesanya sem tud ráunni gyermeke esti puszijára, és két esti puszi sincs, amely ugyanaz lenne, mert a szeretet megújuló érzelme kapcsolódik hozzá. Ez az ima gyermekivé formálja a szívünket, nem Istennek és mennyei Édesanyánknak van ugyanis szüksége arra, hogy elmondjuk neki, hogy szeretjük, hanem nekünk, hogy szeretve érezzük magunkat vagy legalább tudatosítsuk, hogy szeretve vagyunk. Ez az ima rászoktat minket a hűségre és a kitartásra. Az állhatatosság ugyanis az imádság alapja. Ha térdelve imádkozzuk, akkor még fizikailag is átérezhetjük, hogy az imádság harc a lelkekért. Aki térdel, aki imádkozik, az szolgál. A legnagyobb szolgálatot teszi az emberiségnek. A világ jövője nem a fegyverek erején, hanem az imádkozó embereken áll vagy bukik. Őskeresztény iratok mondják, hogy a keresztények olyanok, mint a lélek a testben, imáikkal ők tartják össze a világot. Amikor Édesapám halálos beteg volt, és én még kisfiú, éreztem, hogy nem mentheti meg Őt más, csak az imádság. Emlékszem nővéremmel és Édesanyámmal akkor imádkoztuk el egyszer végig a rózsafüzért Édesapánkért, és az orvosok számára is különös módon meggyógyult.

Jól összefoglalja az eddigieket a Szűzanya medjugorjei felhívása – ez ugyan még nem az Egyház pecsétje által hitelesített Mária-jelenés (az Egyház ilyenkor ugyanis sokáig vár a hitelesítő jelekre pl. tanítás tisztasága, csodák stb.): Drága gyermekeim! Személyes megtérésre hívlak titeket. Ez a ti időtök. Nélkületek a jó Isten nem tudja megvalósítani a tervét. Drága gyermekeim, növekedjetek nap-nap után az imán keresztül, hogy közelebb jussatok Istenhez! Adok nektek fegyvert Góliát ellen. Íme az öt kő: 1. Ima – rózsafüzér – szívből áradó 2. Eucharisztia 3. Szentírás – Biblia – Evangéliumok 4. Böjt 5. Szentgyónás.

# 3.RÉSZ: MIT JELENT AZ, HOGY IFJÚSÁGI RÉGIÓINK NAGYBOLDOGASSZONY KÖZÖSSÉKNEK NEVEZIK MAGUKAT?

Azt jelenti, hogy az egyházmegye ifjúsági régiói nem felülről szervezett programok, hanem alulról építkező közösségek. Nem is puszta szervezetként értelmezik önmagukat, hanem Mária műveként. Szűz Anya szervezi. Az Övé, az Ő családja. Ehhez a családhoz tartozunk. Ez az Ő közössége, ezért nekünk szolgálni kell ezt a közösséget, s nem a saját elképzeléseink szolgálatába állítani. Ennek a



közösségnek van Ura: Jézus Krisztus. Ő azt szeretné, hogy Isten országát keressük és éljük meg az egyházmegye mustármagnyi közösségeiben és egyre hitelesebb, evangéliumi életet élye. Ezek a kis közösségek mint kovász hassák át lelkiségükkel az egész egyházmegyénket, Országunkat, a Nagyboldogasszony országát, Akinek ünnepnapján első királyunk, Szent István felajánlott minket. Ezért a régiókat mi is, időnként újra fel szoktuk ajánlani Máriának. Ennek megfelelően egy egyházmegyés lelkiségről lehet beszélni, amit addig mondhatunk el magunkról, s csak annyiban, amennyi Lélek van mindabban, amit teszünk. Nem vagyunk lelkiségi mozgalom, de abban sem ismernénk magunkra, ha egyházmegyei szervezetnek neveznének. Mozgalom azért nem vagyunk, mert nincs egy, az Egyház területi szervezeti felépítésétől különálló működésmódunk és vezetésünk. A Püspök és az Ő megbízottjának (az ifjúsági lelkész) vezetésével, velük egységben akarjuk szolgálni azt a lelkiséget, karizmát, amit hitünk szerint Szűz Mária indított el egyházmegyénkben. A lelkiségünk lényegi vonása, hogy máriás. Ezért a régiófelelős pap szerepében sem annyira a péteri, hierarchikus vonás domborodik ki, mely szerint, akár egy személyben is dönthet (bár természetesen élhet ezzel a szentelésével és küldetésével járó felelősségével), hanem a máriás lelkület, amellyel a karizmák kibontakozását szolgálja. Ezzel az ifjúsági munkatársak felelősebb, önállóbb bekapcsolódását segíti. Egyfajta közösségi vezetés ez, ahol a régiófelelős laikus testvér és a régiófelelős atya (az ifjúsági lelkész vagy vele egységben lévő, őt képviselő pap) szintén tagjai a kisebb testvér közösségnek, bár azon belül sajátos szolgálatuk és felelősségük van. Természetesen a felelős atyával mindenben szükséges egyeztetni és jóváhagyását kérni, a máriás egység miatt, aki viszont jó atyaként segíti, hogy az Egyház ölén a Szentlélek erejéből, Mária Édesanyai szeretete révén a fiatalok karizmái életre szülessenek és megerősödhessenek. A pap mint jó atya gyönyörködik övéi Szentlélektől fakasztott gazdagságában, s lelki vezetésével, tanításával és közösségszervezői karizmáival fejleszti, pásztorolja őket, olykor nyesegetve a vadhajtásokat. A közösség addig maradhat máriás, amíg törekszik Isten Igéjének magyait befogadva a Szentlélek vezetésére figyelni, amíg egységben van a péteri egyházzal, papjaival, és hordozza az alázat, az engedelmesség és a szolgálat lelkületét. A régiók kiemelkedő máriás vonása kell legyen, hogy szolgál. Addig van létjogosultsága, amíg az evangélium és Isten országának terjedését szolgálja, különösen is a fiatalok körében. Mindig tudatában legyen, hogy a közösségben az nagyobb, aki szolgál. A legjelentéktelenebbnek tűnő szolgálatok és szolgáló testvérek is egyenértékűek. Mária alázatát, engedelmességét, tisztaságát, egyszerűségét akarjuk élni. A Nagyboldogasszony örömét kell, hogy sugározzuk környezetünkre, és fontos, hogy egy reményvesztett világba azt a reményt vigyük, amely Szűz Mária mennybevételével már beteljesedett. Hitelesítő jegyünk, hogy Szűz Mária hitével, Istenbe vetett bizalmával ragyogjunk a nehézségek között is, ahogy Mária a kereszt alatt is Boldogasszony maradt. Szeretetben gyűjtsük egybe, ami szétszóródott, mint pünkösdkor Mária a reményvesztett, s önmagukba fordult apostolokat, s ne aludjon ki a kitartó imádság lángja, mely nem emberi erőtől, hanem a magasságból jövő erőtől várja az igazi megújulást. Ez nem jelent tétlenséget, hanem amint Izraelben minden nő feladata volt a családi tűz őrzése, a mécses olajának táplálása, úgy Mária is ezt tette, Szűz Mária közösségében is éppúgy (egyik) legfontosabb tevékenységünk kell, hogy maradjon az imádság lelkületének megőrzése. A kisebb testvérek közössége csak így tud valóban kicsi maradni, a Szentlélekre figyelni, amikor az atyákkal egységben valami döntés születik. Leboruló és nem kiboruló közösség kell legyünk, ezért ahogy Szűz Mária szíve alatt hordozta a testté lett Istent, úgy a közösség középpontjában és szívében a Legszentebb Eucharisztiának az imádása és a Krisztus Testéből való táplálkozás kell, hogy álljon. Végül pedig máriás közösség kell, hogy legyen az ifjúsági régió abban is, hogy ugyanúgy, mint egy jó Édesanya, befogad. Egyfajta befogadó közösségként, sokak számára második családként működik.

#### Ezeknek a regionális ifjúsági közösségeknek a hivatása kettős:

- 1. a közösség nélküli fiatalok számára otthon
- 2. a térség közösségei számára a karizmák **olvasztó kemencéje**, ahol az ajándékok cseréje valósul meg, ahol új módon vagyunk Egyház, mint egy nagy **család**.

**Máriás közösségek** ezek, melyek olyanokká kell, hogy formálódjanak, mint az Édesanya, aki várja minden gyermekét akár annak kis családjával együtt a közös ünnepi asztalhoz. Épp így Mária gyermekeiként mindig hivatalosak a térség papjai, fiataljaikkal együtt Krisztus asztalához, hogy ajándékozzák meg a nagy családot önmagukkal és lelki adományaikkal.

- Egy **lelkiség**ről van szó, mely **nem** lelkiségi **mozgalom**, hisz' nincs az egyházmegyétől eltérő önálló szervezete. Teljes mértékben a **Püspöktől függ**, addig működik, amíg Ő akarja, mégis törekszik bizonyos lelkiségi eszmények felé. Öszvér jelenségről van szó, melyet leginkább **egyházmegyei lelkiség**nek nevezhetnénk.
- Lelkiségének egyik leglényegesebb vonása, hogy egyik mozgalom mellett sem kötelezi el magát, hanem a térségben lévő minden lelki kincset és lelkiségi mozgalmat akarja bekapcsolni egy ajándékozási körforgásba, melybe a régióban élő fiatalok által tapasztalt lelkiségi kincsek mind becsatornázódhatnak.

KÉRDÉSEK: Ki számodra Szűz Mária? Mikor érezted Őt magadhoz közel? Szoktál hozzá vagy a szentekhez imádkozni? Milyen helyzetekben? Tapasztaltad-e a segítségét, oltalmát? Mi az, ami számodra is kedves módja a Szűz Mária iránti kiváltságos tisztelet kifejezésének? Van-e valami visszatetsző számodra a Szűz Mária-tisztelet formáiban? Mit gondolsz, milyen jelentősége van Szűz Máriának a te életedben? És népünk életében? Milyen támadásokkal, gúnyolódásokkal találkoztál már, melyek Szűz Mária személyét érintették? Mit szoktál ezekre válaszolni? Az előadást hallva, most mit válaszolnál? Maradt-e benned kérdés? Naponta hány percet imádkozol? Van-e tapasztalatod arról, hogy egyéni imádságod elmélyült? Mi segített abban? Van-e tapasztalatod arról, hogy az imádság küzdelmes szellemi harc? Mi segít ilyenkor az állhatatosságban? Szoktál-e másokért imádkozni és áldozatot hozni? Hogyan? A bűnösök megtéréséért szoktál imádkozni, böjtölni? Szoktad-e imádkozni a rózsafűzért? Végeztél már első pénteki kilencedet? Szeretnél-e? (Milyen gyakran gyónsz, áldozol? Miért?) A Szentírás hogyan lehet az imaéletünk alkotója? Milyen módjait hallottad? (pl. zsolozsmázás, lectio divina, felcsapás, szemlélődő beleélés, elmélkedés, szó-meditáció, kép-meditáció, ima-beszélgetés)

